

Vurderingsveiledning

2011

SPR3010 Samfunnsfaglig engelsk
Til sentralt gitt skriftlig eksamen

Vurderingsveiledning til sentralt gitt skriftlig eksamen 2011

Denne vurderingsveiledningen gir informasjon om sentralt gitt eksamen og hvordan denne skal vurderes. Vurderingsveiledningen skal være kjent for elever, lærere og foresatte i god tid før eksamen. Sensorene skal bruke vurderingsveiledningen som en felles referanseramme i sitt arbeid.

Vurderingsveiledningen består av en generell del (del 1), som gjelder for eksamen i alle fag, og en fagspesifikk del (del 2).

Del 1

Organisering av sentralt gitt skriftlig eksamen

Sentralt gitt skriftlig eksamen varer i 5 timer. Så langt det er mulig, bør sentralt gitt eksamen være [IKT-basert](#).

Sentralt gitt skriftlig eksamen kan organiseres med eller uten forberedelsesdag. Om det er forberedelsesdag til eksamen i et fag, går fram av del 2 i vurderingsveiledningen.

På forberedelsesdagen er alle hjelpemidler tillatt, inkludert bruk av Internett. Forberedelsesdagen er obligatorisk skoledag. I forberedelsestiden kan eleven samarbeide, hente informasjon og få veiledning.

Hjelpemidler til sentralt gitt eksamen

Sentralt gitt eksamen kan følge to ulike modeller. Hvilke hjelpemidler som er tillatt, avhenger av hvilken av de to modellene som er valgt.

- **Modell 1 – Eksamen**

Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra Internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon. For norsk, samisk, finsk som andrespråk og fremmedspråkene er heller ikke oversettelsesprogrammer tillatt.

- **Modell 2 – Todelt eksamen**

Del 1 – Skrivesaker, passer, linjal med centimetermål og vinkelmåler er tillatt.

Del 2 – Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra Internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon.

Den fagspesifikke delen av vurderingsveiledningen gir informasjon om hvilken modell som benyttes i det enkelte fag.

Gjennom opplæringen i det enkelte fag skal elevene ha blitt veiledet i å vurdere hvilke hjelpemidler de vil ha nytte av i arbeidet med å løse ulike typer oppgaver. Det er eleven selv, gjerne i samråd med læreren, som finner fram til hvilke hjelpemidler som er formålstjenlige.

Bruk av kilder

Dersom det er aktuelt for eleven å bruke kilder i besvarelsen, må disse oppgis på en etterrettelig måte. Det finnes ulike måter å oppgi kilder på. Det er viktig at kilder som blir brukt til eksamen, oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem.

Eleven skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på så vel lærebøker som annen litteratur. Dersom eleven bruker utskrift eller sitat fra nettsider, skal han/hun oppgi nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato.

Dersom sensor mistenker at en besvarelse inneholder kopiert materiale uten kildehenvisning, kan besvarelsen sendes til plagiatskontroll.

Vurdering av eksamensbesvarelser

Læreplanene og forskrift til opplæringsloven er grunddokumenter for vurderingsarbeidet. Forskrift til opplæringsloven §§ 3-25 og 4-18 slår fast følgende:

Eksamen skal organiserast slik at eleven/deltakaren eller privatisten kan få vist kompetansen sin i faget. Eksamenskarakteren skal fastsetjast på individuelt grunnlag og gi uttrykk for kompetansen til eleven/deltakaren eller privatisten slik den kjem fram på eksamen.

Kompetanse er i denne sammenhengen definert som evnen til å møte en kompleks utfordring eller utføre en kompleks aktivitet eller oppgave.¹ Eksamensoppgavene blir utformet slik at de prøver denne kompetansen. Grunnlaget for å vurdere kompetansen elevene viser i eksamensbesvarelsen, er kompetansemålene i læreplanen for fag.²

De grunnleggende ferdighetene er integrert i kompetansemålene i alle læreplanene for fag. Grunnleggende ferdigheter vil derfor kunne prøves indirekte til sentralt gitt eksamen. Grunnleggende ferdigheter utgjør ikke et selvstendig vurderingsgrunnlag.

Karakterer

Forskrift til opplæringsloven §§ 3-4 og 4-4 har generelle karakterbeskrivelser for grunnopplæringen:

- a) Karakteren 6 uttrykkjer at eleven har framifrå kompetanse i faget.
- b) Karakteren 5 uttrykkjer at eleven har mykje god kompetanse i faget.
- c) Karakteren 4 uttrykkjer at eleven har god kompetanse i faget.
- d) Karakteren 3 uttrykkjer at eleven har nokså god kompetanse i faget.
- e) Karakteren 2 uttrykkjer at eleven har låg kompetanse i faget.
- f) Karakteren 1 uttrykkjer at eleven har svært låg kompetanse i faget.

Kjennetegnene på måloppnåelse i den fagspesifikke delen av vurderingsveiledningene beskriver nærmere hva for eksempel "god kompetanse i faget" vil si for et bestemt fag til skriftlig eksamen.

---

¹ St.meld. nr. 30 (2003–2004) *Kultur for læring*.

² Forskrift til opplæringsloven §§ 3-3 og 4-3.

Del 2

Vurdering av sentralt gitt skriftlig eksamen i SPR3010 Samfunnsfaglig engelsk

Læreplanen for faget *Samfunnsfaglig engelsk* spesifiserer tre hovedområder:

- Språk og språklæring
- Kommunikasjon
- Kultur, samfunn og litteratur

Det er elevens kompetanse vurdert opp mot kompetansemålene innenfor disse tre hovedområdene i læreplanen som skal prøves til eksamen.

Programfaget *Samfunnsfaglig engelsk* skal ha tydelig progresjon fra *Internasjonal engelsk*, og eksamensbesvarelsene skal avspeile denne progresjonen. Blant annet må det forventes en større grad av fordyping og presisjon og høyere analytisk kompetanse enn i *Internasjonal engelsk*. Eleven skal kunne bruke et rikt og nyansert ordforråd om samfunnsfaglige emner, og produsere tekster innenfor flere ulike sjangrer. Oppmerksomheten er rettet mot språk og kommunikasjon, sosiale og politiske emner, og vesentlige historiske hendelser fra USA, Storbritannia og den engelsktalende verden forøvrig. Dette vil også komme til uttrykk i oppgavesettene.

Eksamen

Sentralt gitt skriftlig eksamen i SPR3010 *Samfunnsfaglig engelsk* består av en 5-timers prøve. Oppgavesettene vil normalt bestå av tre oppgaver, men antallet kan variere mellom de ulike eksamenssettene.

Som en naturlig følge av målet om kildebruk i læreplaner for engelsk på lavere trinn må det forventes at eleven skal kunne gjøre rede for og vurdere egen kildebruk. Dersom eleven siterer fra andre tekster, må dette komme tydelig fram i svaret. Det må forventes at alle kilder blir oppgitt nøyaktig. Elevtekster som inneholder delvis avskrift eller lett omskrevne kildetekster, kan i sensureringen bli vurdert som ulik grad av reproduksjon eller rent plagiat.

Det må understrekes at i vurderingen av elevsvarene skal detaljene sees i lys av helheten. Den endelige karakteren skal settes på grunnlag av en samlet vurdering av hele besvarelsen.

For mer utfyllende informasjon om vurderingen av sentralt gitt skriftlig eksamen i SPR3010 *Samfunnsfaglig engelsk*: se vurderingsmatrisen på neste side.

Generell vurderingsveiledning: Vg3 SPR3010 Samfunnsfaglig engelsk

Nivå	2	3-4	5-6
Innhold	<p>Eleven gir enkle og overflatiske svar på oppgavene.</p> <p>Deler av besvarelsen er noe på siden av oppgaven.</p> <p>Eleven har liten eller ingen kjennskap til språklige virkemidler og effekten av dem.</p> <p>Eleven gjør i liten grad rede for forholdet mellom form, innhold og stil.</p>	<p>Eleven gir stort sett greie og relevante svar på oppgavene i samsvar med oppgaveordlyden.</p> <p>Besvarelsen viser en viss grad av selvstendighet.</p> <p>Eventuelle kilder brukes på en redelig måte med henvisning.</p> <p>Eleven viser rimelig god faglig innsikt og oversikt.</p> <p>Eleven har noe kjennskap til språklige virkemidler og effekten av dem.</p> <p>Eleven gjør til en viss grad rede for forholdet mellom form, innhold og stil.</p>	<p>Eleven gir presise, fylldige og relevante svar på oppgavene i samsvar med oppgaveordlyden.</p> <p>Besvarelsen viser selvstendighet.</p> <p>Eventuelle kilder brukes på en redelig måte med hensiktsmessig kildehenvisning.</p> <p>Eleven viser meget god faglig innsikt og oversikt.</p> <p>Eleven analyserer effekten av språklige virkemidler der det er relevant.</p> <p>Eleven viser god forståelse av forholdet mellom form, innhold og stil i samfunnsfaglige tekster.</p>
Skriftlig kommunikasjon	<p>Elevens tekst har svak og tilfeldig struktur.</p> <p>Teksten preges av gjentakelser og oppramsing.</p> <p>Eleven viser begrenset forståelse av informasjon basert på tallmateriale og statistikk.</p>	<p>Eleven skriver tekster med en viss indre sammenheng.</p> <p>Eleven skriver tekster med en viss grad av avsnittsinndeling.</p> <p>Lengre tekster vil normalt ha innledning og avslutning.</p> <p>Eleven skriver tekster med noen typiske sjangertrekk.</p> <p>Eleven bruker i en viss grad informasjon basert på tallmateriale og statistikk.</p>	<p>Eleven skriver tekster med god indre sammenheng.</p> <p>Eleven skriver tekster med logisk avsnittsinndeling og god oppbygging av avsnittene med temasetning og utfyllende setninger.</p> <p>Lengre tekster har hensiktsmessig innledning og avslutning.</p> <p>Eleven skriver tekster som passer godt til valgt eller oppgitt sjanger.</p> <p>Eleven bruker informasjon basert på tallmateriale og statistikk som utgangspunkt for å skrive samfunnsfaglige tekster.</p>
Språk	<p>Eleven har et begrenset ordforråd.</p> <p>Eleven skriver enkle setninger.</p> <p>Eleven behersker i liten eller ingen grad relevant ordforråd for å kommunisere om samfunnsfaglige emner.</p> <p>Elevens språk er preget av formelle svakheter, men er i stor grad forståelig.</p> <p>Eleven gjør i liten grad bruk av tekstbinding.</p>	<p>Eleven behersker et tilstrekkelig ordforråd.</p> <p>Elevens språk har bra flyt og en viss variasjon i setningsbygging.</p> <p>Eleven behersker noe relevant ordforråd for å kommunisere om samfunnsfaglige emner.</p> <p>Eleven kommuniserer stort sett godt, selv om en del språkfeil kan forekomme.</p> <p>Eleven behersker bruken av de mest vanlige former for tekstbinding.</p>	<p>Ordforrådet er variert, nyansert og situasjonstilpasset.</p> <p>Elevens språk har meget god flyt og variert syntaks.</p> <p>Eleven behersker relevant ordforråd for å kommunisere om samfunnsfaglige emner.</p> <p>Elevens språk har ingen kommunikasjonsforstyrrende språkfeil.</p> <p>Eleven bruker variert og hensiktsmessig tekstbinding.</p>
	Lavere kompetanse enn nivå 2	Lavere kompetanse enn nivå 2	Lavere kompetanse enn nivå 2

Schweigaards gate 15
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO
Telefon 23 30 12 00
www.utdanningsdirektoratet.no